

Asia: VN/35827/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kainuun hyvinvointialue katsoo, että hallituksen esitys on sekä perusteltu että ajankohtainen. Kansainvälisen avun vastaanottamisen mahdollistaminen lainsäädännöllä vahvistaa hyvinvointialueiden varautumista ja toimintakykyä häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Samalla edistetään väestön perusoikeuksien toteutumista ja tiivistetään kansainvälistä yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon alalla.

Esitys tukee hyvinvointialueiden valmiussuunnittelua sekä mahdollistaa operatiivisesti tehokkaan ja nopean reagoinnin kriisitilanteissa. Kansainvälisen avun hyödyntäminen tarjoaa keinoja lievittää henkilöstövajeita erityisesti akuuteissa ja rajatuissa tilanteissa, joissa kotimaiset resurssit eivät ole riittäviä.

Ehdotetun esityksen tavoitteena on tehdä välttämättömät muutokset terveydenhuollon ammattihenkilölakiin, jotta voidaan varmistaa humanitaarista apua tarjoavien terveydenhuollon ammattihenkilöiden mahdollisuus harjoittaa terveydenhuollon säänneltyä ammattia Suomessa poikkeusoloissa ja erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa. Esitys ei laajenna lain soveltamisalaa tämän ulkopuolelle. Terveydenhuollon ammattihenkilölain muuttaminen on perusteltua tilanteissa, joissa Suomi vastaanottaa kansainvälistä apua ja joissa kyseinen toiminta tukee väestön terveydenhuollon turvaamista poikkeusoloissa.

Huomiot ja kehitystarpeet:

Valtakunnallisen ohjeistuksen laatiminen kansainvälisten terveydenhuollon ammattilaisten vastaanottamisesta, perehdyttämisestä ja vastuukysymyksistä on välttämätöntä. On huomioitava, että järjestämisvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista säilyy kaikissa olosuhteissa hyvinvointialueilla.

Humanitaarisen avun tehtävissä toimivat terveydenhuollon ammattilaiset tukevat hyvinvointialueiden toimintoja, eivätkä korvaa järjestämisvastuuta. Tämän toteutus vaatii selkeät menettelytavat muun muassa asiakastietojärjestelmien käyttöoikeuksista, lääkehoidon toteuttamisesta sekä potilasturvallisuudesta.

On tärkeää varmistaa, että kansainväliset ammattilaiset täyttävät suomalaisen lainsäädännön mukaiset osaamisvaatimukset, ja että he toimivat johdonmukaisesti osana hyvinvointialueen palvelujärjestelmää. Heidän toimintansa tulee olla valvontalain ja omavalvonnan piirissä.

Potilasvahinkojen korvausjärjestelmän toimivuus kansainvälisen avun tilanteissa tulee varmistaa etukäteen.

Aluehallintouudistus

Esityksessä on otettu huomioon valtion aluehallinnon uudistaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädäntöä tarkennetaan vastaamaan uutta hallintorakennetta. Lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä kootaan perustettavaan monialaiseen virastoon, joka yhdistää sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston, aluehallintovirastot sekä ELY-keskukset. Tämä tukee viranomaisohjauksen yhdenmukaistamista ja tehostaa resurssien käyttöä.

Esitys ei sisällä muutoksia sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin eikä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annettuun lakiin muutoin kuin mainitun poikkeuksen osalta.

Kanervo Ritva
Kainuun hyvinvointialue